

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 8P/32/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7822200583
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Dušáková
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2022:7822200583.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava, sudkyňou JUDr. Jarmilou Dušákovou, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti - M. I., nar. XX. XX. XXXX a Z. I., nar. XX. XX. XXXX, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom - B.. T.. J. O., vyššou súdnou úradníčkou Okresného súdu v P., deti rodičov - matky - N. I. rod. I., nar. XX. XX. XXXX, bytom V., prechodne G. A., M. XX a neuvedeného otca, o návrhu navrhovateľa - Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny, Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny P., Š. XXX, o nariadenie ústavnej starostlivosti a určenie výživného zo strany matky, za účasti Okresnej prokuratúry v P., takto

rozhodol:

I. Okresný súd Rožňava n a r i a ě u j e nad maloletými deťmi M. I., nar. XX. XX. XXXX a Z. I., nar. XX. XX. XXXX ústavnú starostlivosť, ktorú budú vykonávať v Centre pre deti a rodiny M. - K. Z..

II. Súd matku maloletých detí N. I., nar. XX. XX. XXXX z a v ä z u j e prispievať na výživu maloletých detí - na maloletého M. I. a maloletú Z. I.Ú. - na každé osobitne výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, neploleté dieťa, vždy do 15-teho dňa toho-ktorého mesiaca, na účet zariadenia, v ktorom bude vykonávaná ústavná starostlivosť - t. j. Centra pre deti a rodiny M. - K. Z..

III. Súd z r u š u j e uznesenie Okresného súdu P., sp. zn. 8 P 35/2021 - 10 zo dňa 25. 03. 2021 o neodkladnom opatrení, ktorým boli maloleté deti dočasne umiestnené do ústavnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny M. -K. Z..

IV. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ō v o d n e n i e :

1. Navrhovateľ - Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny P. podaným návrhom žiadal súd, aby v zmysle § 54 Zákona o rodine nariadil ústavnú starostlivosť nad maloletými deťmi M. I., nar. XX. XX. XXXX a Z. I., nar. XX. XX. XXXX, ktorú budú vykonávať v Centre pre deti a rodiny M. - K. Z. a tiež zaviazal matku maloletých detí N. I., nar. XX. XX. XXXX vyživovacou povinnosťou voči maloletým deťom na účet Centra pre deti a rodiny M. - K. Z..

2. Maloleté deti - M. Q. Z. sa narodili z desiatej gravidity matky. Deti pochádzajú z mimomanželského vzťahu matky N. I., nar. XX. XX. XXXX a údajného otca A. I., nar. XX. XX. XXXX, ktorý doposiaľ neuznal otcovstvo voči mal. deťom. Maloleté deti boli krátko po narodení zo starostlivosti rodičov odňaté, nakoľko boli opakovane hospitalizované na Detskom oddelení NsP A.. K. Z. P., z dôvodu hrubého zanedbávania ich potrieb a neprospievania (nepriberania na váhe). Z toho dôvodu bol Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny P. podaný návrh na vydanie neodkladného opatrenia, kde tunajší súd uznesením sp. zn. 7P/256/2018-25 zo dňa 31. 08. 2018, dočasne zveril maloleté deti M. Q.

Z. do ústavnej starostlivosti zariadenia V., centrum pre obnovu rodiny C.. Nakoľko toto zariadenie nevykonáva nariadenú ústavnú starostlivosť boli maloleté deti na základe uznesenia tunajšieho súdu sp. zn. 8P/35/2021 zo dňa 25.03.2021 dočasne umiestnené do ústavnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny M. - K. Z.. Zo vzťahu matky a jej druhu A. I. pochádzajú aj ďalšie maloleté deti - M. I., nar. XX. XX. XXXX, Q. I., nar. XX. XX. XXXX, M. I., nar. XX. XX. XXXX, B. I., nar. XX. XX. XXXX a A. I., nar. XX. XX. XXXX. Mal. deti E. I., nar. XX. XX. XXXX, A. I., nar. XX. XX. XXXX a toho času už plnoletá B. I., nar. XX. XX. XXXX boli zverení rozsudkom Okresného súdu P., sp. zn. 7P/227/2014-28 zo dňa 03.07.2014, právoplatným dňa 16.07.2014 do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky K. I., nar. XX. XX. XXXX, predtým boli umiestnené v ústavnej starostlivosti. Maloleté dieťa V. I., nar. 01.10.2019 bola rozsudkom Okresného súdu P. v konaní vedenom pod sp. zn. 8P/101/2021 zo dňa 02.09.2021 zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky K. I.. Rodina je oddelením SPODaSK sledovaná od roku 2008, kedy bolo oznámené zanedbávanie starostlivosti o maloleté deti. V minulosti v rodine dlhodobo vykonávali opatrenia SPODaSK a akreditovaný subjekt DRaK O., ktorí poskytovali rodine podporu a poradenstvo na zmobilizovanie rodičovských zručností pri starostlivosti o deti. Matka v rámci svojich možností zabezpečovala starostlivosť o svoje deti, otec detí často odchádzal za prácou do Českej republiky. S výchovou a starostlivosťou o deti jej vypomáhala jej matka - stará matka mal. detí. Matka sa t. č. vrátila z výkonu trestu odňatia slobody v L., kde si odpykávala trest za správanie prečinu ohrozovania mravnej výchovy mládeže. Maloleté deti M. Q. Z. sú aj naďalej umiestnení v Centre pre deti a rodiny M. - K. Z.. V správe z CDR sa uvádza, že adaptácia detí na nové prostredie prebehla bez ťažkostí, od prvého dňa sú deti veselé, usmievavé, hravé, v rámci ich veku a slovnej zásoby komunikatívne. Z. je komunikatívnejšia, usmerňuje M., neustále sleduje jeho prítomnosť. M. je oproti Z. na nižšej vývinovej úrovni vo všetkých oblastiach - hlavne vo vývine reči. Deti potrebujú navštevovať aj iných odborných lekárov. Taktiež sa v správe uvádza, že matka sa telefonicky, ale aj písomne kontaktuje s CDR, zaujíma sa o zdravotný stav detí. Rodina žije v jednoizbovom byte na adrese M. XX, G. A.. Jedná sa o byt bez kúpeľne, aj bez vody, je tam len elektrina. Päť detí, ktoré má matka teraz doma spia v jednej izbe na dvoch posteliach, matka spí v kuchyni so svojim druhom, ktorý je biologickým otcom všetkých 11 detí. Čistota a hygiena prostredia je na veľmi nízkej úrovni, otec nemá hygienické návyky. K mal. M. a Z. druh A. I. neuznal otcovstvo z dôvodu, že v čase ich narodenia bol vo výkone trestu za rovnaký prečin ako matka - za zanedbávanie starostlivosti o deti. V rodine sa vykonávajú opatrenia SPODaSK vo forme sociálneho poradenstva a výchovných pohovorov so zákonným zástupcom v tom smere, aby zmobilizoval svoje rodičovské schopnosti a zručnosti vo vzťahu k výchove a starostlivosti o deti, aby sa posilnila schopnosť reflexie rizikových vzorcov správania, vzťahov a komunikácie.

3. Matka vo svojej výpovedi na pojednávaní uviedla, že pokiaľ bola vo výkone trestu, ohľadne maloletých detí sa telefonicky informovala, tiež s deťmi komunikovala cez SKYPE. Má vedomosť o tom, že deti majú problémy so žalúdkom, vie, že chodia na lekárske vyšetrenia. Má vedomosť aj o tom, že maloletý M. veľmi nerozpráva, ale o deti je inak dobre postarané. Navštíviť ich nebola z finančných dôvodov. Jej druh tiež nie je riadne zamestnaný, pracuje len príležitostne, niekedy zarobí 15,- inokedy 20,- Eur/denne. Žijú len z rodinných prídavkov a sociálnych dávok. Tri maloleté deti sú v škole v P., kde sú aj ubytované od pondelka do piatku a domov chodia len na sobotu a nedeľu. Dve deti má u seba doma, navštevujú Základnú školu v G. A.. Aj s ostatnými deťmi, ktoré boli zverené do starostlivosti jej matke, je v styku, pretože bývajú blízko a navštevujú sa. Má záujem sa postarať o všetky deti, ísť do väčšieho bytu, kde by deti mali vytvorené vhodné podmienky, príležitostný zamestnávateľ druhu im sľúbil pomoc pri prerábke bytu. Zatiaľ však je v najlepšom záujme detí ich zotrvanie v ústavnej starostlivosti, kde sú zabezpečované ich potreby a ktorá v plnej miere plní svoj účel.

4. Kolízny opatrovník navrhol návrhu v celom rozsahu vyhovieť, keďže predmetný návrh sleduje najlepší záujem maloletých detí.

5. Okresná prokurátorka navrhla taktiež návrhu vyhovieť v celom rozsahu a zaviazat matku mal. detí k vyživovacej povinnosti, keďže z výpovede matky a aj z vykonaného dokazovania vyplynulo, že je v najlepšom záujme mal. detí, aby zotrvali v ústavnej starostlivosti, nakoľko matka toho času nevie a nie je schopná zabezpečiť maloletým deťom riadnu starostlivosť.

6. Podľa § 54 ods. 2/ písm. b Zákona o rodine súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka.

7. Podľa § 54 ods. 5/ Zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

8. Podľa § 55 ods. 1/, 2/ Zákona o rodine súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené. Ak súd nariadil ústavnú starostlivosť z dôvodov, ktoré sú na strane rodičov, v rozhodnutí zároveň určí rodičom dieťaťa primeranú lehotu na úpravu ich rodinných a sociálnych pomerov tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote zabezpečia, súd ústavnú starostlivosť zruší. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote nezabezpečia, súd začne aj bez návrhu konanie o zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti alebo konanie o zverení dieťaťa do pestúnskej starostlivosti.

9. Podľa § 81 ods. 1/, 2/ Zákona o rodine ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

10. Podľa § 62 ods. 1/ až 5/ Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

11. Podľa § 75 ods. 1/ Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

12. Podľa § 76 ods. 1/ Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

13. Podľa § 81 ods. 1P Zákona o rodine ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

14. Z vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že v predmetnej veci je momentálne pre maloleté deti najvhodnejším a najoptimálnejším riešením nariadenie ústavnej starostlivosti resp. ponechanie detí v ústavnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny M. - K. Z.. Súd vychádzal z toho, že návrat maloletých detí do starostlivosti matky nie je v ich záujme, nakoľko matka nemá vytvorený žiadny vzťah k deťom, kontaktovala deti len cez sociálne siete a nemá vytvorené vhodné podmienky na ich výchovu už aj s

prihliadnutím na tú skutočnosť, že maloleté deti si vyžadujú zvýšenú zdravotnú starostlivosť a návštevy odborných lekárov, čo by matka, už aj vzhľadom na to, že po prepustení z väzby nikde nepracuje, finančne nezvládla.

15. Súd zároveň rozhodol o zrušení neodkladného opatrenia nariadeného Okresným súdom P., pod sp. zn. 8 P 35/2021 - 10 zo dňa 25. 03. 2021, ktorým boli maloleté deti dočasne umiestnené do Centra pre deti a rodiny M. - K. Z..

16. O náhrade trov konania súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tejto zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné, pretože účastníci po jeho vyhlásení sa vzdali práva odvolania do zápisnice.